

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

TARTUNTATAUTILAIN 15 § ja 16 § MUKAISTEN MÄÄRÄYSTEN KUMOAMINEN

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Aluehallintovirasto on 13.10.2021 tehnyt tartuntojen ehkäisemiseksi asiassa LSAVI/11076/2021 tartuntatautilain 15-16 § nojalla seuraavat päätökset:

1. Lounais-Suomen aluehallintovirasto on velvoittanut tartuntatautilain 15 § nojalla Rauman kaupungin toimialueellaan järjestämään Rauma Marine Constructions Oy:n, tytäryhtiöineen, telakan työmaihin kuuluvilla työpaikoilla Rauman kaupungin alueella oleskeleville henkilöille terveystarkastuksen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen tartuntatauti Covid-19:n leviämisen estämiseksi.

2. Lounais-Suomen aluehallintovirasto on määrännyt tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Rauma Marine Constructions Oy:n työmaihin kuuluvilla työpaikoilla Rauman kaupungin alueella oleskelevat henkilöt osallistumaan 1-kohdassa määrättyyn, Rauman kaupungin järjestämään terveystarkastukseen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen Covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Tämä määräys on koskenut työsuhteessa Rauma Marine Constructions Oy:öön tai sen tytäryhtiöihin olevia työntekijöitä,

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 4, 13035 AVI | Käyntiosoite: Itsenäisyydenaukio 2, Turku

puh. 0295 018 000

kirjaamo.lounais@avi.fi

www.avi.fi

alihankkijoiden työntekijöitä sekä muilla mahdollisilla perusteilla telakan alueella oleskelevia työntekijöitä Rauman kaupungin alueella sijaitsevilla toimipaikoilla.

Määräys on aluehallintoviraston päätöksellä 13.10.2021 asetettu olemaan voimassa 13.10.2021 – 2.5.2022.

KUULEMINEN

Kuuleminen on hallintolain 34 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisesti ilmeisen tarpeetonta, koska päätöksellä lopetetaan perusoikeuksia tartuntatautilain nojalla rajoittava oikeustila saatujen selvitysten perusteella.

ASIASSA HANKITTU SELVITYS

Asiassa on saatu Satakunnan sairaanhoitopiirin 1.2.2022 lausunto. Asiassa on varattu Rauman kaupungille mahdollisuus antaa lausunto, mutta Rauman kaupunki ei ole antanut asiassa lausuntoa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Ratkaisu Lounais-Suomen aluehallintovirasto kumoaa seuraavan päätöksen, koska sille ei ole enää olemassa lakimääräisiä edellytyksiä:

Aluehallintovirasto on 13.10.2021 tehnyt asiassa LSAVI/11076/2021 tartuntatautilain 15-16 § nojalla seuraavat päätökset:

1. Lounais-Suomen aluehallintovirasto on velvoittanut tartuntatautilain 15 § nojalla Rauman kaupungin toimialueellaan järjestämään Rauma Marine Constructions Oy:n, tytäryhtiöineen, telakan työmaihin kuuluvilla työpaikoilla Rauman kaupungin alueella oleskeleville henkilöille terveystarkastuksen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen tartuntatauti Covid-19:n leviämisen estämiseksi.

2. Lounais-Suomen aluehallintovirasto on määrännyt tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Rauma Marine Constructions Oy:n työmaihin kuuluvilla työpaikoilla Rauman kaupungin alueella oleskelevat henkilöt osallistumaan 1-kohdassa määrättyyn, Rauman kaupungin järjestämään terveystarkastukseen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen Covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Edellä kohdissa 1-2 mainitut määräykset kumotaan. Kumoaminen astuu voimaan välittömästi.

Perustelut

Satakunnan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan Rauma Marine Constructions Oy:n toimipaikoissa ja heidän verkostoyritystensä piirissä todettiin vuonna 2021 kaksi laajaa Covid-19 epidemiaa. Ensimmäinen helmi-maaliskuussa 2021 ja toinen syys-lokakuussa 2021. Molemmat epidemiat saatiin varsin nopeasti, noin kolmessa – neljässä viikossa sammumaan määrätietoisella näytteenotolla, tartunnanjäljityksellä ja karanteeni- ja eristyskäytännöillä.

Rauma Marine Constructions Oy:n toimipaikoissa ja sen verkostoyrityksissä työskenteleville henkilöille toteutetut terveystarkastukset ovat osoittautuneet todennäköisesti tehokkaiksi, sillä koronatilanne telakalla on pysynyt viimeisen laajan epidemia-aallon jälkeen rauhallisena, etenkin kun sitä verrataan edelleen pahenevaan epidemiatilanteeseen Raumalla. Tehokkaita toimenpiteitä tilanteen hallinnassa ovat olleet systemaattinen testaaminen ja varhain toteutetut karanteenitoimet sekä tehostettu rokottaminen telakan vaihtuvan henkilökunnan piirissä.

Epidemiologinen tilanne sekä Suomessa, että maailmalla on nyt ratkaisevasti muuttunut. Ero, joka aiemmin todettiin telakan verkostoyritysten työntekijöiden lähtömaissa verrattuna Suomen tilanteeseen, on tasoittunut tai muuttunut jopa Suomelle epäedulliseksi. Niinpä Euroopan sisärajojen valvonta on Suomessa juuri päätymässä. On todettu, että se ei enää ole tehokas toimi.

Tartuntatautilain mukaiset maahantulosäännöt ja näytteiden otto kuitenkin jatkuvat.

Satakunnan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan noin viikko ennen joulua 2021 Satakuntaan alkoi levitä omikron-virusmuunnos. Epidemiatilanteen nopea huononeminen, viruksen aiempaa lyhyempi itämisaika ja tartuntasukupolven lyhentyminen ovat tehneet tartunnanjäljityksestä käytännössä tehotonta ja sitä on jouduttu voimakkaasti priorisoimaan. Karanteenipäätösten tekemisestä on pitkälti luovuttu ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeistuksen mukaan on pyritty siirtymään omaehtoiseen eristykseen ja karanteeniin. Voimavarat eivät enää riitä aiemman kaltaiseen toimintatapaan.

Satakunnan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan yhteiskokouksessa Rauman kaupungin terveystoimen, telakan edustajien ja aluehallintoviraston kanssa todettiin, että tehokkaita toimia voidaan jatkaa ilman aluehallintoviraston määräystä. Näin ollen Satakunnan sairaanhoitopiiri katsoo, että tartuntatautilain 15 § mukaisista terveystarkastuksista voidaan luopua. Huomioiden työntekijöiden yhteismatkustaminen ja tiivis yhteisasuminen, on kuitenkin erittäin perusteltua jatkaa terveysturvallisia työtapoja: Maskien käyttöä telakalla, systemaattista seulontaa antigeenitesteillä ja järjestää mahdollisuus matalan kynnyksen näytteenottoon sairastuneille. Sairastuneiden nopea tunnistaminen on tärkeässä asemassa, jota epidemia ei lähde työmaalla tai majoituspisteissä nopeasti leviämään. Myös aktiivisia rokotuksia on syytä jatkaa.

Satakunnan sairaanhoitopiiri toteaa lausunnossaan, että vallitseva epidemiatilanne huomioiden ei ole oikeasuhteista kohdentaa 16 § mukaista määräystä pakollisesta terveystarkastuksesta vain yhdelle työpaikalle, vaikka pandemian aikana kyseiseen kohteeseen onkin kahdesti yhdistetty isot tartunta-aallot. Rauma Marine Constructions Oy:n toimipaikoissa, heidän verkostoyritystensä piirissä todettiin vuonna 2021 kaksi laajaa Covid-19 epidemiaa. Ensimmäinen helmimaaliskuussa 2021 ja toinen syys-lokakuussa 2021. Molemmat epidemiat saatiin varsin nopeasti, noin kolmessa – neljässä viikossa

sammumaan määrätietoisella näytteenotolla, tartunnanjäljityksellä ja karanteeni- ja eristyskäytännöillä. Tämä oli mahdollista Rauma Marine Constructions Oy:n johdon, telkan verkostoyritysten, Rauman terveystaloiden, Lääkärikeskus Minerva ja sairaanhoitopiirin hyvällä yhteistyöllä.

Rauma Marine Constructions Oy:n telakalla on Satakunnan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan toteutettu seuraavat toimet: Laajat testaukset, eristykset ja karanteenit. Telakan päätöksellä tuotannolliset tilat olivat ensimmäisen epidemian aikana helmikuussa 2021 myös suljettuna lyhyen aikaa, jotta tilanne saatiin selkiytymään. Työntekijät, heidän työnsä, asuminen ja kulkeminen kohortoitiin aiempaa selvemmin. Telakalla päivitettiin koko turvallisuussuunnitelma ja informaatiota lisättiin useilla kielillä. Telakalle tuli maskipakko, jota valvottiin. Lanseerattiin "Vain terveenä töihin" -kampanja. Tartuntatautilain mukaisia maahantulosääntöjä on sovittu valvottavan tarkasti ja rotaatioista tulevista otetaan kattavasti 72 h testit ennen työhön tuloa. Maahantulonäytteiden lisäksi tilannetta on valvottu keväisen epidemian jälkeen viikoittaisin satunnaistestauksin. Näitä on toteutettu yhteistyössä Lääkärikeskus Minervan kanssa PCR-testillä, mutta nyt epidemiatilanteen muututtua on voitu siirtyä antigeenitestien käyttöön. Rokotuksia on tehostettu monin tavoin sekä Rauman terveystaloiden, että Lääkärikeskus Minervan toimesta. Ja niitä tulee edelleen tehokkaasti jatkaa.

Satakunnan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan edellä mainitut tehdyt toimenpiteet ovat olleet riittäviä ja erittäin tehokkaita. Käytännössä kaikki nämä toimet oli jo toteutettu tai ainakin pantu alkuun jo ennen aluehallintoviraston antamia määräyksiä.

Satakunnan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan hallituksen aiemmin linjaama hybridistrategia toimi epidemian hallinnassa aiemmin hyvin, mutta tilanne on muuttunut omikron muunnoksen myötä. Satakunnan sairaanhoitopiiri puoltaa aluehallintoviraston määräämistä velvoittavista terveystarkastuksista luopumista, mutta hyvistä toimintatavoista telakan työmailla ja yhteisasumisessa on syytä pitää kiinni. Tehokasta rokottamista ja kiinteää yhteistyötä

Raumalla on tärkeää jatkaa. Epidemian leviämisen kannalta keskeinen asia on tiivis yhteisasuminen ja yhteiskuljetukset, joissa tartunnat leviävät helposti. Sovittu eriyttäminen ja porrastaminen on edelleen tärkeää. Monimutkainen ja vaikeasti hallittava alihankintaketju ja kieli- ja kulttuurierot vaikeuttavat toimintamallien ylläpitoa käytännössä. Nämä haasteet säilyvät edelleen ja voivat jatkossa aiheuttaa epidemian uudelleen ryöpsähtämisen. Jos varotoimista, muun muassa maskien käytöstä, hygieniatoimista ja ruokailujen ja taukojen porrastamisesta pystytään pitämään kiinni ja onnistutaan tapausten varhaisessa tunnistamisessa sekä pystytään edelleen nostamaan rokotuskattavuutta, vakavilta tapauksilta työmaalla todennäköisesti vältytään, vaikka tiiviissä asumisolosuhteissa on vaikea välttyä tartunnoilta kokonaan.

Tartuntatautilain 15 § mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 16 § mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Edellä mainituista perusteista johtuen ei aluehallintoviraston määräys järjestää terveystarkastuksia tai osallistua niihin LSAVI/11076/2021 ole enää tarpeen eikä välttämätöntä yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

OHJAUS

Tartuntatautilain 8 § 3 momentin mukaan aluehallintovirasto tekee tässä laissa säädetyt hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi

sairaanhoidopiirin kuntayhtymän, erityisvastuualueen ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta.

Jos sairaanhoidopiiri katsoo myöhemmin epidemiatilanteen edellyttävän aluehallintoviraston toimivallassa olevia uusia toimia, aluehallintovirasto ohjaa sairaanhoidopiiriä ilmoittamaan omasta aloitteestaan asiasta aluehallintovirastolle.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Hallintolaki (434/2003) 6 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1 §, 8 §, 15 §, 16 § ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 91 §:n 1 momentin ja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 § nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antavat tarvittaessa ylijohtaja Leena Räsänen, puh. 0295 017 385 ja johtaja Heikki Mäki puhelin 0295 018 094.

Ylijohtaja Leena Räsänen

Johtaja Heikki Mäki

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITE Valitusosoitus

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 3.3.2022 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä/ tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Jakelu Rauman kaupunki

Satakunnan sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lounais-Suomen poliisilaitos

Satakunnan pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Tiedoksi Rauma Marine Constructions Oy

Maksuton päätös

Tämä asiakirja LSAVI/1339/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/1339/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mäki Heikki 02.02.2022 09:14

Ratkaisija Räsänen Leena 02.02.2022 08:34